

Czwartek, 25 listopada 2010 r.

Międzynarodowa polityka handlowa w kontekście nadrzędnych potrzeb związanych ze zmianami klimatu

P7_TA(2010)0445

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie międzynarodowej polityki handlowej w kontekście nadrzędnych potrzeb związanych ze zmianami klimatu (2010/2103(INI))

(2012/C 99 E/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając sprawozdania trzech grup roboczych międzyrządowego zespołu ds. zmian klimatu (IPCC) opublikowane w 2007 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając pakiet dotyczący zmian klimatu przyjęty przez Radę Europejską w dniu 17 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając wnioski Rady Europejskiej z dnia 29 i 30 października 2009 r. dotyczące negocjacji w zakresie klimatu,
- uwzględniając szczyt ONZ w sprawie klimatu, który odbył się w Kopenhadze (Dania) w dniach 7-18 grudnia 2009 r. oraz osiągnięte podczas niego porozumienie z Kopenhagi,
- uwzględniając wcześniejsze rezolucje Parlamentu w sprawie zmian klimatu, a w szczególności rezolucję z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie wyników szczytu w Kopenhadze ⁽²⁾ oraz rezolucję z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie handlu i zmian klimatycznych ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie analizy możliwości zwiększenia celu 20 %-owej redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz oceny ryzyka ucieczki emisji (COM(2010)0265),
- uwzględniając komunikaty Komisji z dnia 19 czerwca 2010 r. dotyczące zrównoważonego rozwoju biopaliw i biopłynów ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie inicjatywy na rzecz surowców – zaspokajania naszych kluczowych potrzeb w celu stymulowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy w Europie (COM(2008)0699),
- uwzględniając sprawozdanie sporządzone przez Światową Organizację Handlu oraz program Narodów Zjednoczonych na rzecz środowiska naturalnego „Handel a zmiany klimatu” zainicjowany dnia 26 czerwca 2008 r.,
- uwzględniając końcowe oświadczenie szefów państw i rządów wydane po szczycie grupy G20 w Pittsburgu w dniach 24 i 25 września 2009 r.,
- uwzględniając „Międzynarodową ocenę wpływu nauk i technologii rolniczych na rozwój” opublikowaną w 2008 r. ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ *Zmiany klimatu 2007*: sprawozdanie zbiorcze kierownicy publikacji: Rajendra K. Pachauri i Andy Reisinger, Genewa, 2007 r., http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar4/syr/ar4_syr_fr.pdf; oraz sprawozdania grup roboczych: *Elementy naukowe* - wkład pierwszej grupy roboczej, kierownicy publikacji: S. Solomon, D. Qin, M. Manning, Z. Chen, M. Marquis, K. Averyt, M. Tignor i H.L. Miller, Jr.; *Skutki, dostosowanie i narażenie na zagrożenia* - wkład drugiej grupy roboczej, kierownicy publikacji: M. Parry, O. Canziani, J. Palutikof, P. van der Linden i C. Hanson; *Łagodzenie zmian klimatu* - wkład trzeciej grupy roboczej, kierownicy publikacji: Metz, O. Davidson, P. Bosch, R. Dave i L. Meyer.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0019.

⁽³⁾ Dz.U. C 297 E z 20.11.2008, s. 193.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 160 z 19.6.2010, s. 1 i s. 8.

⁽⁵⁾ <http://www.agassessment.org/>

Czwartek, 25 listopada 2010 r.

- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisji Rozwoju (A7-0310/2010),
 - A. mając na uwadze, że temperatura na Ziemi wzrastała już w ostatnim stuleciu i będzie nadal wzrastać, że skutki gospodarcze, społeczne i ekologiczne ocieplenia klimatu przyjmują niepokojące rozmiary oraz że konieczne jest ograniczenie ocieplenia klimatu poniżej 2 °C,
 - B. mając na uwadze, że porozumienie osiągnięte w grudniu 2009 r. podczas szczytu ONZ w sprawie klimatu w Kopenhadze jest niewystarczające oraz że Unii Europejskiej nie udało się odegrać w nim pierwszoplanowej roli,
 - C. mając na uwadze, że porozumienie osiągnięte w grudniu 2009 r. podczas szczytu ONZ w sprawie klimatu w Kopenhadze jest niewystarczające i nie spełnia oczekiwań,
 - D. mając na uwadze, że szczyt w Cancun daje wyjątkową okazję do merytorycznego dialogu, podczas tego szczytu powinny zostać przyjęte prawnie wiążące instrumenty i znacznie ostrzejsze procedury kontroli, a sam szczyt powinien stanowić decydujący krok ku wszechstronnemu i prawnie wiążącemu porozumieniu operacyjnemu pozwalającemu ograniczyć ocieplenie planety znacznie poniżej 2 °C,
 - E. mając na uwadze, że walka ze zmianami klimatu stanowi czynnik konkurencyjności oraz że europejskimi priorytetami w tej dziedzinie jest oszczędność energii i energia odnawialna, które pozwolą poprawić bezpieczeństwo energetyczne Unii i mają znaczny potencjał, jeśli chodzi o rozwój przemysłowy, innowacje, zagospodarowanie przestrzenne i tworzenie nowych miejsc pracy,
 - F. mając na uwadze, że subsydiowana energia i nieograniczony poziom emisji CO₂ w niektórych krajach stanowi przewagę konkurencyjną,
 - G. mając na uwadze, że w związku z tym zasady handlowe mają kluczowe znaczenie dla walki ze zmianami klimatu oraz że Unia jako pierwsza potęga handlowa na świecie może w znacznym stopniu na nie wpływać,
 - 1. z zadowoleniem przyjmuje ambitny cel Rady Europejskiej dotyczący ograniczenia od 80 % do 95 % europejskich emisji gazów cieplarnianych do 2050 r. w porównaniu do emisji z 1990 r., co jest konieczne, aby Unia Europejska na nowo objęła pozycję międzynarodowego lidera w walce ze zmianami klimatu, podczas gdy inne kraje zdecydowanie zaangażowały się w gospodarkę przyjazną dla środowiska, przede wszystkim poprzez plany uzdrowienia gospodarczego; zdecydowanie wspiera cel związany z redukcją europejskich emisji o 30 % do 2020 r., co powinno zachęcić inne kraje do podjęcia bardziej ambitnych zobowiązań;
 - 2. domaga się zawarcia wiążącej na szczeblu międzynarodowym umowy o ochronie klimatu i zdecydowanie popiera cel 30 %-owej redukcji emisji CO₂ w UE do 2020 r., i długoterminowego celu UE w zakresie ograniczenia emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych o co najmniej 85 % do 2050 r.;
 - 3. podkreśla, że kraje rozwinięte muszą stanąć na czele działań zmierzających do ograniczenia emisji CO₂; uważa, że ustanowienie norm, oznaczanie i certyfikacja są instrumentami o ogromnym potencjale ograniczenia zużycia energii, przez co przeciwdziałają zmianom klimatu; uważa, że mechanizm czystego rozwoju nie zdołał sprostać potrzebom najbardziej narażonych krajów;
 - 4. popiera mocne promowanie odnawialnych źródeł energii, gdy rządy państw członkowskich będą realizowały spójną politykę i ustalią wiążące ramy prawne, które pozwolą na przyjęcie w perspektywie długoterminowej stopniowego programu dotacji przyczyniającego się do otwarcia rynków i stworzenia minimum infrastruktury, co ma istotne znaczenie w czasach kryzysu i niepewności działalności gospodarczej;

Czwartek, 25 listopada 2010 r.

5. przypomina, że polityka handlowa jest instrumentem służącym realizacji celów ogólnych Unii Europejskiej i że w myśl art. 207 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej polityka handlowa Unii Europejskiej prowadzona jest „zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii”, a w myśl art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej ma się ona przyczyniać m.in. do „trwałego rozwoju Ziemi, do solidarności i wzajemnego szacunku między narodami, do swobodnego i uczciwego handlu, do wyeliminowania ubóstwa oraz do ochrony praw człowieka, w szczególności praw dziecka, a także do ścisłego przestrzegania i rozwoju prawa międzynarodowego, w szczególności zasad Karty Narodów Zjednoczonych”;
6. podkreśla, że polityka handlowa Unii Europejskiej – na szczeblu dwustronnym i wielostronnym – stanowi narzędzie, a nie cel sam w sobie oraz że powinna być spójna z celami dotyczącymi walki ze zmianami klimatu i poprzedzać zawarcie ambitnego porozumienia w sprawie klimatu;
7. uważa, że zasady WTO należy interpretować i rozwijać w sposób wspierający zobowiązania podjęte w ramach wielostronnych porozumień w sprawie środowiska naturalnego (AME); zwraca się do Komisji o działanie na rzecz wypracowania konsensusu w ramach WTO, aby nadać sekretariatowi AME status obserwatora podczas wszystkich posiedzeń WTO dotyczących zakresu ich kompetencji i rolę doradczą w procedurach rozwiązywania sporów związanych ze środowiskiem naturalnym; podkreśla, że należy ustanowić nowe międzynarodowe zasady z myślą o wyeliminowaniu przewagi konkurencyjnej wynikającej z tanich emisji CO₂;
8. wyraża żal, że żadne z obecnych porozumień WTO nie dotyczy bezpośrednio zmian klimatu, bezpieczeństwa żywności ani milenijnych celów rozwoju; ubolewa nad szerzeniem się zjawiska biopiractwa w zakresie nasion odpornych na warunki klimatyczne; uważa, że zmiany w przepisach WTO są konieczne, by zapewnić spójność i zgodność ze zobowiązaniami wynikającymi z protokołu z Kioto i wielostronnych umów o ochronie środowiska; nawołuje do pilnego przeprowadzenia reformy WTO, aby umożliwić rozróżnienie produktów ze względu na metody ich produkcji i przetwarzania;
9. podkreśla, powołując się na preambułę do Porozumienia Ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO) i artykuły XX b), d) i g) Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT), że handel międzynarodowy nie może prowadzić do nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych i wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia zasady preferencji zbiorowych w ramach WTO, z głównym naciskiem na trwałe i przyjazne dla klimatu produkty, które nie nasuwają wątpliwości etycznych;
10. zwraca się do Komisji i państw członkowskich WTO, aby dołożyły starań, by WTO wydała oświadczenie, w którym przyjmie do wiadomości znaczenie i skutki zmiany klimatu, oraz by zadbała, aby zasady WTO nie podważały światowych wysiłków mających na celu zwalczanie i ograniczanie zmiany klimatu oraz dostosowywanie się do jej skutków, lecz przeciwnie, aby je wspierały;
11. wyraża ubolewanie, że członkowie WTO nie znalazły dotąd sposobu na włączenie tego traktatu do systemu instytucji i przepisów ONZ w zakresie ochrony środowiska, w tym ochrony klimatu, a także w zakresie sprawiedliwości społecznej i poszanowania wszystkich praw człowieka; ponownie podkreśla, że zobowiązania i cele wynikające z wielostronnych umów środowiskowych, takich jak Konwencja ramowa ONZ w sprawie zmian klimatu, a także innych instytucji Narodów Zjednoczonych (FAO, ILO, IMO), muszą mieć pierwszeństwo przed wąską interpretacją zasad handlowych;
12. biorąc pod uwagę, że minęło już ponad 15 lat od decyzji Konferencji Ministerialnej WTO w sprawie handlu i środowiska naturalnego przyjętej 15 kwietnia 1994 r. w Marrakeszu, wzywa Komisję Europejską do przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie najpóźniej do połowy -2011 r. sprawozdania, w którym oceni, w jakim stopniu Komitet ds. Handlu i Środowiska WTO osiągnął swoje cele, określone w powyższej decyzji, oraz zawrze swoje konkluzje na temat pozostałych do przeprowadzenia działań, w szczególności w kontekście ogólnosiwiatowego dialogu na temat ograniczania skutków zmiany klimatu i działań adaptacyjnych i WTO;
13. wzywa Komisję i państwa członkowskie, żeby w ramach negocjacji WTO i w przypadku dwustronnych umów handlowych nalegały na to, by liberalizacja handlu, w szczególności w zakresie surowców naturalnych, nie zagrażała zrównoważonemu zarządzaniu zasobami, i by cele dotyczące klimatu i ochrony gatunków stanowiły integralną część tych umów; zwraca się w związku z tym do Komisji, aby nalegała na odbycie wspólnego spotkania ministrów handlu i ministrów środowiska państw WTO jeszcze przed konferencją stron (COP) ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) w Johannesburgu w 2011 r.; przypomina, że UNFCCC jest forum, na którym należy wynegocjować międzynarodowe porozumienie w sprawie przeciwdziałania zmianom klimatu;

Czwartek, 25 listopada 2010 r.

14. uważa rozpoczęcie publicznej debaty na temat powołania Światowej Organizacji Środowiska Naturalnego za pilniejsze niż kiedykolwiek;

Wzmocnienie pozytywnego wzajemnego wpływu między handlem a ochroną klimatu

15. uznaje pozytywną rolę, jaką może odgrywać wymiana handlowa w rozpowszechnianiu towarów i usług biorących czynny udział w ochronie klimatu; uważa, że ochrona klimatu i liberalizacja wymiany handlowej mogą wzajemnie się wzmacniać, ułatwiając wymianę towarów i usług związanych ze środowiskiem, lecz że najpierw konieczne jest sporządzenie wykazu tego rodzaju towarów i usług zgodnie ze ścisłymi kryteriami środowiskowymi i we współpracy z państwami będącymi członkami Światowej Organizacji Handlu;

16. przyznaje, że handel stanowi ważne narzędzie transferu technologii do krajów rozwijających się; podkreśla potrzebę zmniejszenia barier dla „zielonego” handlu np. poprzez zniesienie opłat od „zielonych” towarów na poziomie WTO;

17. opowiada się za tym, aby UE sama dawała dobry przykład, ograniczając przeszkody, takie jak cła i opłaty, dla handlu „zielonymi” technologiami i produktami przyjaznymi dla środowiska i klimatu, oraz wspierając tzw. towary i usługi środowiskowe, m.in. w oparciu o plan działania z Bali i kopenhaski ekofundusz klimatyczny;

18. podkreśla znaczenie innowacji w technologiach ekologicznych i uznaje rolę, jaką może odgrywać wymiana handlowa w transferze tych technologii między poszczególnymi państwami;

19. wzywa UE do przejścia inicjatywy w identyfikacji głównych barier w rozpowszechnianiu w krajach rozwijających się technologii służących przeciwdziałaniu zmianom klimatu;

20. uznaje, że zachęcaniu do innowacji mogą towarzyszyć różne systemy rekompensat oraz że systemy takie nie sprzyjają w taki sam sposób przekazywaniu technologii; zauważa także, że w przypadku systemów IPR służących do transferu technologii należy zbadać obawy związane z ich ochroną ze względu na słabość instytucji politycznych i brak praworządności; zwraca się zatem do Komisji o zbadanie ogółu systemów rekompensat za innowację z uwzględnieniem ryzyka wyłączenia niektórych krajów oraz o włączenie wyników tego badania do wytycznych dla dyplomacji działającej na rzecz ochrony klimatu;

21. jest zaniepokojony destabilizującym skutkiem dotacji na energię z paliw kopalnych dla światowej wymiany handlowej, ich wpływem na klimat i ich kosztem dla finansów publicznych; z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie się grupy G20 na rzecz stopniowego wycofywania tych dotacji;

22. pragnąłby, aby Unia Europejska stała się międzynarodowym liderem w tej dziedzinie i zwraca się do Komisji o szybkie zaproponowanie kalendarza wycofywania tych dotacji w UE, biorąc pod uwagę fakt, że proces taki będzie musiał obejmować wprowadzenie środków towarzyszących o charakterze społecznym i przemysłowym; przypomina ponadto wniosek Parlamentu Europejskiego przedstawiony Komisji i państwom członkowskim dotyczący informowania Parlamentu Europejskiego o pożyczkach udzielanych przez agencje kredytów eksportowych i Europejski Bank Inwestycyjny na projekty, które mają negatywne skutki dla klimatu;

23. opowiada się przeciwko subsydiowaniu paliw kopalnych i domaga się zwiększenia wsparcia dla przyjaznych dla środowiska, odnawialnych energii oraz inwestycji badawczo-rozwojowych w zakresie zdecentralizowanych źródeł energii w państwach rozwijających się; w związku z tym przypomina porozumienie grupy G20 w sprawie wycofywania dotacji na rzecz paliw kopalnych i wzywa Komisję do przedstawienia propozycji dotyczących europejskiej strategii jego wdrożenia z jasno ustalonym harmonogramem i mechanizmami wyrównawczymi, tam gdzie to stosowne;

Sprawiedliwsze ceny w handlu międzynarodowym i unikanie ucieczki emisji

24. zauważa, że liberalizacja wymiany handlowej może stać w sprzeczności z ochroną klimatu, jeżeli niektóre kraje wykorzystują brak działań w zakresie klimatu jako przewagę konkurencyjną; sugeruje zatem przeprowadzenie reformy zasad antydumpingowych ŚOH, aby włączyć do nich kwestię sprawiedliwej ceny z punktu widzenia ochrony środowiska z uwzględnieniem światowych standardów ochrony klimatu;

Czwartek, 25 listopada 2010 r.

25. ubolewa nad faktem, że dotując ceny energii i nie stosując ograniczeń lub limitów na emisje CO₂, niektóre kraje mogą zyskać przewagę konkurencyjną; ze względu na nieograniczone i, co za tym idzie, stosunkowo tanie emisje CO₂ kraje te nie mają bodźca do tego, by przystąpić do wielostronnych umów dotyczących zmian klimatu;

26. zauważa jednak, że negocjacje klimatyczne opierają się na zasadzie „wspólnej, lecz zróżnicowanej odpowiedzialności” oraz że słabość polityki w zakresie klimatu w krajach rozwijających się można ogólnie wytłumaczyć ich niższą zdolnością finansową lub technologiczną, a nie celem związanym z dumpingiem środowiskowym;

27. w tym kontekście pragnąłby, aby ostrożnie podjęto europejską debatę na temat ucieczki emisji przemysłowych dotyczącej wspólnotowego systemu wymiany handlowej i na temat środków zaradczych;

28. przypomina bowiem, że – zgodnie z ostatnim komunikatem Komisji na ten temat z dnia 26 maja 2010 r. (COM(2010)0265) – niewiele sektorów przemysłowych jest znacząco wyczulonych na ucieczkę emisji i uważa, że ich określenie wymaga dokładnej analizy sektorowej; wzywa Komisję raczej do szybkiego zastosowania takiego podejścia, niż kilku kryteriów jakościowych, takich samych dla wszystkich sektorów przemysłowych;

29. podkreśla, że nie istnieje jedno rozwiązanie dla sektorów przemysłowych wyczulonych/narażonych na ucieczki emisji oraz że charakter produktu lub struktura rynku stanowią kluczowe kryteria dla wyboru dostępnych narzędzi (bezpłatne przyznanie kwot, pomoc państwa lub dostosowanie na granicach);

30. uważa, że najlepszym instrumentem zagwarantowania internalizacji negatywnych środowiskowych efektów zewnętrznych w odniesieniu do CO₂ byłaby umowa wielostronna, ale sądzi, że nie ma dużych szans na zawarcie takiej umowy w najbliższej przyszłości; uważa w związku z tym, że Unia Europejska powinna nadal badać możliwości – w przypadku sektorów przemysłowych faktycznie narażonych na tzw. ucieczkę emisji gazów cieplarnianych – wprowadzenia właściwych narzędzi ekologicznych uzupełniających aukcję kwot CO₂ w ramach wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji, a szczególnie „mechanizmu włączenia CO₂”, przestrzegając zasad WTO; narzędzie takie umożliwiłoby zapobieganie ryzyku przenoszenia emisji CO₂ do krajów trzecich;

31. stwierdza jednoznacznie, że dostosowanie ceł nie powinno działać na zasadzie protekcyjnego narzędzia, lecz jako sposób na ograniczenie emisji;

Sprzysianie różnicowaniu produktów w zależności od ich wpływu na klimat

32. uważa, że UE jako największy blok handlowy na świecie może wyznaczać światowe standardy i popiera opracowywanie i upowszechnianie systemów certyfikacji i oznakowania uwzględniających kryteria społeczne i ekologiczne; zwraca uwagę na znakomitą pracę międzynarodowych organizacji pozarządowych przy tworzeniu i promowaniu odpowiednich oznaczeń i certyfikatów i zdecydowanie popiera ich szersze wykorzystanie;

33. przypomina, że ramy ŚOH pozwalają na podjęcie środków kwalifikacyjnych handlu, jeżeli okazują się konieczne, proporcjonalne i nie dyskryminują krajów o takich samych warunkach produkcji; zauważa jednak, że potrzebne są pilne wyjaśnienia, aby środki te mogły być stosowane na podstawie kryteriów klimatycznych związanych z procesem i metodą produkcji;

34. zwraca się do Komisji o dążenie do podjęcia w ramach ŚOH rozmów na temat PMP i możliwości różnicowania podobnych produktów w zależności od emisji dwutlenku węgla powstałych przy ich produkcji, ilości energii zużytych do ich produkcji lub od norm technologicznych; uważa, że państwa będące członkami ŚOH mogą zaakceptować taką inicjatywę, jeżeli będą jej towarzyszyć środki ułatwiające transfer technologii;

35. chciałby jednak, aby obecny brak jasności w zakresie procesów i metod produkcji w ŚOH nie prowadził Unii do przyjęcia postawy zachowawczej, lecz by wykorzystywała ona pozostawiony margines działania;

Czwartek, 25 listopada 2010 r.

36. podkreśla, że należy dołożyć starań, by szkodliwe dla środowiska skutki handlu znalazły swoje odzwierciedlenie w cenach, a także by przestrzegana była zasada „zanieczyszczający płaci”; domaga się, by systemy oznaczania i informowania zostały zharmonizowane w zakresie norm środowiskowych;
37. z tego względu z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez Unię Europejską kryteriów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do paliw pochodzenia rolniczego produkowanych w Unii Europejskiej i importowanych; wzywa Komisję Europejską do zbadania możliwości rozszerzenia tego podejścia na biomasę i na produkty rolne; żąda, by pod uwagę wzięto pośrednie zmiany formy użytkowania gruntów w związku z paliwami pochodzenia rolniczego, i oczekuje od Komisji przedstawienia wniosku w tej sprawie przed końcem 2010 r., w myśl zobowiązania podjętego przez nią względem Parlamentu Europejskiego;
38. dąży do opracowania prawdziwych, wiążących kryteriów i standardów zrównoważonego rozwoju dla produkcji biopaliw i biomasy, które uwzględnią uwalnianie do środowiska gazów cieplarnianych i małych cząstek wskutek pośrednich zmian użytkowania gruntów i całego cyklu produkcyjnego; podkreśla, że zapewnienie dostaw żywności dla ludności musi być nadrzędne w stosunku do produkcji biopaliw i że trwałość polityki i praktyk w zakresie użytkowania gruntów musi zostać bezzwłocznie zapewniona w ramach bardziej holistycznego podejścia;
39. uważa, że kluczowe jest ustanowienie w międzynarodowym handlu biopaliwami surowych norm w zakresie trwałego rozwoju, pamiętając o ich szkodliwym wpływie na środowisko i społeczeństwo;
40. z zadowoleniem przyjmuje ponadto osiągnięcie europejskiego porozumienia w sprawie nielegalnie pozyskiwanego drewna i niecierpliwie oczekuje na postępy w sprawie porozumień o dobrowolnym partnerstwie;

Liberalizacja handlu nie może zakwestionować ambitnej polityki klimatycznej

41. wyraża zaniepokojenie z powodu wyrażanej przez Komisję chęci dążenia do włączenia do umów handlowych liberalizacji handlu drewnem, a w szczególności zniesienia restrykcji w jego eksporcie, pomimo zwiększonego ryzyka wylesiania oraz negatywnego wpływu na klimat, bioróżnorodność, rozwój i społeczności lokalne;
42. podkreśla w szczególności, że cele w obszarze klimatu i bioróżnorodności muszą być spójne z zasadami regulującymi handel, aby zapewnić chociażby skuteczność wysiłków koniecznych do przeciwdziałania wylesianiu;
43. uważa, że nowe międzynarodowe umowy o ochronie klimatu muszą zawierać solidne gwarancje ograniczenia szkodliwego wpływu międzynarodowego handlu drewnem na środowisko oraz zaprzestania wylesiania, w zakresie, w jakim budzi on obawy;

Pełne włączenie transportu do problematyki handel-klimat

44. wyraża ubolewanie, że obecny system handlowy powoduje podział siły roboczej i produkcji na świecie, który w dużej mierze opiera się na niepokrywającym swoich własnych kosztów środowiskowych transporcie; chciałby, aby koszty klimatyczne międzynarodowego transportu zostały ujęte w jego cenie, czy przez zastosowanie podatków, czy też systemu handlu przydziałami; wyraża zadowolenie z powodu przyszłego włączenia lotnictwa do ETS oraz oczekuje, że Komisja wyjdzie do 2011 r. z podobną inicjatywą w odniesieniu do transportu morskiego, która mogłaby wejść w życie w 2013 r., jeżeli okaże się niemożliwe wdrożenie mechanizmu światowego; ubolewa nad faktem, że paliwo używane w morskim transporcie towarowym jest zwolnione z opłat; opowiada się za możliwością wprowadzenia opłat od tego paliwa i tych produktów, w szczególności od ładunków lotniczych; ponadto oczekuje, że Komisja podejmie inicjatywę zakwestionowania pomocy przyznawanej najbardziej zanieczyszczającym środkiem transportu, jak zwolnienie z podatku za energię pozyskaną z paliwa lotniczego;
45. stwierdza, że możliwe jest znaczne ograniczenie emisji CO₂ w handlu międzynarodowym; domaga się wliczania powstających kosztów związanych z transportem i środowiskiem do cen produktów (internalizacja kosztów zewnętrznych), przede wszystkim poprzez włączenie do europejskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji żelugi, na którą przypada 90 % transportu w handlu międzynarodowym;
46. wzywa Komisję i państwa członkowskie do uczynienia wszystkiego, co w ich mocy w celu osiągnięcia w ramach Międzynarodowej Organizacji Morskiej prawnie wiążącego porozumienia w sprawie ograniczenia emisji z żelugi;

Czwartek, 25 listopada 2010 r.

47. uważa za istotne, by międzynarodowe zobowiązania do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych miały również zastosowanie do transportu lotniczego i morskiego;

48. podkreśla, że wzrost emisji CO₂ związanych z transportem i handlem międzynarodowym osłabia skuteczność strategii UE w dziedzinie zmian klimatu; uważa, że jest to poważny argument za tym, by odejść od strategii rozwoju opartej na eksporcie na rzecz strategii rozwoju wewnętrznego, którego podstawę stanowi zróżnicowana miejscowa konsumpcja i produkcja w krajach rozwijających się; przypomina, że taka strategia miałaby korzystny wpływ na zatrudnienie zarówno w UE, jak i w krajach rozwijających się;

49. uważa, że dopóki koszt klimatyczny nie zostanie uwzględniony w cenie transportu, należy promować zrównoważoną produkcję lokalną, w szczególności poprzez lepsze informowanie konsumentów;

Wzmacnianie mechanizmów zachowania spójności w podejściu do handlu i klimatu

50. aby zachować spójność polityki handlowej i klimatycznej Unii Europejskiej, wzywa do przeprowadzenia bilansu dwutlenku węgla we wszystkich politykach handlowych, aby polityki te mogły zostać ewentualnie zmienione w celu uzyskania lepszego bilansu oraz aby w przypadku bilansu negatywnego obowiązkowe było wprowadzenie środków kompensujących – współpraca polityczna, technologiczna i finansowe;

51. nalega, by UE wykorzystała wieloaspektowe postanowienia dotyczące ochrony środowiska jako narzędzie w ramach dwustronnych i regionalnych umów handlowych, m.in. poprzez podkreślenie potrzeby właściwego wdrożenia klauzul dotyczących ochrony środowiska i mechanizmów współpracy w celu promowania transferu technologii, wsparcia technicznego i budowania potencjału;

52. nawołuje Komisję, by regularnie włączała klauzule dotyczące ochrony środowiska do umów handlowych zawieranych z krajami spoza UE, szczególną uwagę poświęcając ograniczeniu emisji CO₂ i transferowi technologii niskoemisyjnych;

53. z zadowoleniem przyjmuje włączenie problematyki zmiany klimatu do oceny wpływu umów handlowych na zrównoważony rozwój; przyjmuje jednak do wiadomości, że w niektórych przypadkach, takich jak Euro-śródziemnomorska umowa o wolnym handlu, ocena wpływu na zrównoważony rozwój wykazała, że umowa ta będzie miała negatywny wpływ na klimat, co nie zostało uwzględnione przed zawarciem umowy; uważa, że umowy handlowe nie powinny w jakikolwiek sposób podważać wielostronnych umów środowiskowych;

54. uważa, że reformując system GSP, należy wprowadzić kryteria środowiskowe;

55. uważa, że w strategiach negocjacji dotyczących polityki handlowej i środowiskowej Komisja Europejska powinna trzymać się jednolitych ram, by nie budzić u partnerów obaw dotyczących przeszkód w handlu, a zarazem zapewnić zgodność z wiążącymi celami w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu;

56. uważa, że „dyplomację klimatyczną” należy wspierać w większej mierze i z większą spójnością w stosunkach handlowych UE z krajami, których nie wiążą wielostronne umowy w sprawie ochrony środowiska;

Spójność polityki handlowej i klimatycznej Unii Europejskiej z punktu widzenia krajów rozwijających się

57. przyznaje, że wprowadzenie spójności w europejskiej polityce handlowej i klimatycznej może zostać wykorzystane lub postrzegane przez kraje partnerskie jako okrzęzny sposób zmniejszenia naszego importu oraz zwiększenia naszego eksportu;

Czwartek, 25 listopada 2010 r.

58. kładzie więc nacisk na znaczenie negocjacji z tymi krajami w sprawie wszelkich środków, jakie może podjąć Unia, w szczególności dostosowania na granicach, oraz na konieczność wywiązania się przez Unię z jej zobowiązań dotyczących wsparcia klimatycznego dla krajów rozwijających się;

59. w związku z tym wyraża zaniepokojenie faktem, że obietnice „wczesnego” finansowania złożone przez kraje europejskie na szczycie klimatycznym w Kopenhadze pochodzą częściowo ze zobowiązań podjętych w ramach pomocy publicznej dla rozwoju oraz są realizowane w formie pożyczek, odwrotnie do żądań Parlamentu; wzywa Komisję, aby sporządziła sprawozdanie na temat wspomnianego finansowania pozwalające ocenić zgodność rzeczywistości z powziętymi zobowiązaniami i żądaniami Parlamentu; wzywa również do lepszej koordynacji finansowania jeśli chodzi o jego wykorzystanie tematyczne i geograficzne;

60. przypomina o zobowiązaniu państw uprzemysłowionych, w tym państw członkowskich Unii Europejskiej, do refleksji na temat innowacyjnego finansowania na rzecz walki ze zmianami klimatu;

61. jest przekonana, że przeciwdziałanie zmianie klimatu musi opierać się na zasadzie solidarności między krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się oraz przebiegać w miarę możliwości w ściślejszej współpracy ONZ, WTO i innych instytucji Bretton Woods; domaga się zatem opracowania wspólnie z krajami rozwijającymi się, krajami wschodzących gospodarek i krajami rozwiniętymi światowej koncepcji handlu emisjami i opodatkowania energii i emisji gazów cieplarnianych, aby z jednej strony zapobiegać odpływowi przedsiębiorstw (ang. carbon leakage), a z drugiej strony zapewnić środki finansowe na przeciwdziałanie zmianom klimatu, ich ograniczenie i dostosowywanie się do ich skutków;

62. podkreśla, że wzmoczony transfer technologii do krajów rozwijających się, będący sposobem na zwalczanie tzw. ucieczki emisji gazów cieplarnianych, będzie stanowił główną składową systemu dotyczącego zmian klimatu obowiązującego po roku 2012; ubolewa nad faktem, że transfer technologii stanowi zaledwie niewielką część oficjalnej pomocy rozwojowej; domaga się, by państwa członkowskie udzieliły dodatkowego wsparcia technicznego i finansowego krajom rozwijającym się, aby mogły one sprostać skutkom zmian klimatu, spełnić normy dotyczące klimatu oraz wprowadzić uprzednią ocenę oddziaływania wprowadzonych norm, oznaczeń i certyfikacji;

*

* *

63. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Radzie i Komisji, parlamentom krajowym oraz sekretarzowi wykonawczemu ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz 16. konferencji stron (COP 16).

Sprawozdanie roczne EBC za rok 2009

P7_TA(2010)0446

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w międzynarodowych umowach handlowych (2009/2201(INI))

(2012/C 99 E/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 12, 21, 28, 29, 30 i 31 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 2, 3 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 9, 10, 48, 138, 139, 153, 156, 191, 207 oraz 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,